

LEWIS & PARTNERS

Advokat Kenneth Lewis • Advokat Anna Dahlbom • Advokat Rebecka Lewis
Advokat Elisabet Rohdlieb • Advokat Peter Lindahl • Advokat Ida Gasslander
Jur kand Linus Gardell • Jur kand Moa Knuutila

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Rotel 25

INKOM: 2017-02-24
MÅLNR: B 1671-17
AKTBIL: 1

Stockholm den 14 februari 2017

Göteborgs tingsrätt
Avdelning 4
404 83 Göteborg

Fax: 031-701 13 04

GÖTEBORGS TINGSRÄTT
Avd.

Ink 2017-02-14
Akt. B5197-16
Rat hd

Vår ref
10107/L

Till Hovrätten för Västra Sverige

ÖVERKLAGANDE

Klagande

Christina Thomsen Thörnqvist, 19720418-9521
Träringen 48 Lgh 0902
416 79 Göteborg

Ombud och offentlig försvarare:

Advokat Kenneth Lewis
Lewis & Partners Advokatbyrå AB
Box 2104
103 13 Stockholm

Åklagare

Justitiekanslern genom kammaråklagare Peter Larsson
Justitiekanslern
Box 2308
103 17 Stockholm

Överklagad dom

Göteborgs tingsrätts dom av den 26 januari i mål nr B 5197-16

Saken

Brott mot tryckfrihetsförordningens och
yttrandefrihetsgrundlagens efterforskningsförbud

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE

Ink. 2017-02-24

Db. nr B1671/17
Aktbil. nr | Rot 25

Som ombud och offentlig försvarare för Christina Thomsen Thörnqvist överklagar jag ovan rubricerad dom och framställer följande

YRKANDEN

Christina Thomsen Thörnqvist yrkar att hovrätten meddelar prövningstillstånd.

Christina Thomsen Thörnqvist yrkar att hovrätten, med ändring av tingsrättens dom, ogillar åtalet avseende brott mot tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens efterforskningsförbud.

Christina Thomsen Thörnqvist yrkar att hovrätten, med ändring av tingsrättens dom, befriar henne från skyldigheten att ersätta staten för kostnaden för hennes försvar.

GRUNDER

Det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till.

Det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt.

Åklagaren har inte styrkt åtalet.

OMSTÄNDIGHETER

Christina Thomsen Thörnqvist var fram till juli 2013 anställd som lektor och forskare vid Institutionen för språk och litteratur (SPL) vid Göteborgs universitet.

När Christina Thomsen Thörnqvist under 2013 fortfarande var anställd på SPL var Gunnar Bergh prefekt för institutionen och därigenom ansvarig för arbetsmiljön för institutionens personal, Christina Thomsen Thörnqvist inkluderad.

Christina Thomsen Thörnqvist tillträdde i juli 2013 en ny tjänst på Institutionen för filosofi, lingvistik, och vetenskapsteori (FLoV), också vid Göteborgs universitet, vid vilket hon sedermera kom att anställas som prefekt. Under den i målet aktuella tiden hade hon alltjämt kvar tjänsten som prefekt på FLoV.

Christina Thomsen Thörnqvist har inte under någon av sina anställningar intagit en arbetsledande anställning i förhållande till Gunnar Bergh eller i övrigt varit överordnad densamme.

Christina Thomsen Thörnqvist har som prefekt på FLoV inte haft en arbetsledande anställning i förhållande till någon anställd på SPL eller i övrigt varit överordnad någon på SPL.

Under sin tid på SPL var Christina Thomsen Thörnqvist utsatt för trakasserier och omfattande mobbning från andra anställda på SPL, vilket var anledningen till att hon bytte tjänst.

Mobbningen och trakasserier av Christina Thomsen Thörnqvist kom emellertid att fortsätta, trots att Christina Thomsen Thörnqvist bytt tjänst, varför hon fann för gott att göra en egen

arbetsmiljöanmälan den 5 april 2016, där hon påpekade att hennes arbetsmiljöproblem existerat sedan 2012 utan att SPL vidtagit några som helst åtgärder.

Den 23 december 2015 skickade Christina Thomsen Thörnqvist ett mejl till Gunnar Bergh där hon bad om hjälp och påpekade att de anställda på SPL fortsatte att angripa henne i sociala medier.

Christina Thomsen Thörnqvist upplevde Gunnar Bergh som helt passiv. Han hade underlåtit att vidta några åtgärder till skydd för hennes arbetsmiljö under den tid hon var anställd på SPL, och trots hennes direkta uppmaning om hjälp underlät han att vidta några som helst för hennes synliga åtgärder.

När Göteborgs-Posten den 11 februari 2016 kontaktade henne och bad henne att kommentera hennes mejl av den 23 december 2015, blev Christina Thomsen Thörnqvist oerhört ledsen och sårad. Hon fick bekräftat det hon tidigare känt, att Gunnar Bergh var del av den grupp som förföljt henne på arbetsplatsen. Christina Thomsen Thörnqvist skickade i detta upprörda tillstånd följande mejl:

”Gunnar

Hur i all världen har ett internt mail av nedanstående art kunnat nå G-P? I nedanstående mail bad jag i december dig återigen om hjälp med att komma till rätta med de svåra förföljelser som pågår mot bl.a. mig i sociala media. Hur har den konversationen kunnat nå någon annan än dig? Du var den enda mottagare av nedanstående mail.

Christina”

Christina Thomsen Thörnqvist e-post var ett uttryck för den indignation hon kände gentemot Gunnar Bergh. Hon var arg och ledsen, och ville ställa honom till svars för att han vidarebefordrat mejlet, som var privat, till en utomstående. Att han vidarebefordrat mejlet till Göteborgs-Posten var för Christina Thomsen Thörnqvist helt egalt, poängen var att han, som var hennes tidigare chef och den som ansvarade för den personal som utsatte henne för förföljelse, hade vidarebefordrat mejlet till en utomstående. Christina Thomsen Thörnqvist var därtill helt ointresserad av vem som de facto hade kontakt med Göteborgs-Posten, den enda avgörande omständigheten var att Gunnar Bergh hade svikit hennes förtroende, vilket han skulle känna till.

UTVECKLING AV TALAN

Tingsrätten har underlåtit att beakta att Christina Thomsen Thörnqvist inte skickat aktuell e-post i egenskap av prefekt vid FLoV, och alltså heller inte som en representant för vare sig SPL, FLoV eller Göteborgs universitet. Det som straffbelagts i 3 kap 4 § tryckfrihetsförordningen och 2 kap 4 § 1 st. 3 p yttrandefrihetsgrundlagen är att ”en myndighet eller annat allmänt organ” inte får efterforska en meddelares identitet. Förbudet gäller alltså endast de som kan sägas representera myndigheten, med vilket avses den s.k. personkretsen. Syftet bakom efterforskningsförbudet är att motverka repressalier för dem som lämnar meddelanden för publicering i tryckt skrift, vilket bl.a. framgår av SOU 1990:12 s. 292 f. där fråga om den personkrets som borde omfattas av ett efterforskningsförbud på den

privata sidan endast nämns personer i företagsledande och arbetsledande ställning (SOU 1990:12 s. 292 f.).

Christina Thomsen Thörnqvist var tidigare anställd på SPL där Gunnar Bergh de facto var hennes chef. Hon har alltså inte haft en arbetsledande anställning i förhållande till Gunnar Bergh eller i övrigt varit överordnad densamme, eller någon som denne i sin tur varit chef för. Vare sig Gunnar Bergh eller någon anställd på SPL har således ens på teoretisk grund riskerat repressalier med anledning av Christina Thomsen Thörnqvist e-post. Därtill framgår det av doktrin och underrättspraxis att det måste beaktas att en person kan agera i olika roller. I det här fallet har Christina Thomsen Thörnqvist inte, i motsats till vad tingsrätten ansett, agerat i egenskap av prefekt på FLoV, utan i egenskap av enskild privatperson och tidigare anställd på SPL, och det får anses som helt uteslutet att Gunnar Bergh kan ha uppfattat det annorlunda.

Tingsrätten har utöver detta även underlåtit att se till att Christina Thomsen Thörnqvist helt saknat uppsåt i förhållande till att hon, som en konsekvens av sitt mejl av den 11 februari 2016, skulle riskera att få reda på identiteten på den som kontaktade Göteborgs-Posten. Tingsrätten har härvidlag lagt för stor vikt vid den första meningen i mejlet, och därtill underlåtit att tolka denna mening i förhållande till mejlets resterande innehåll och utredningen i övrigt. Christina Thomsen Thörnqvist var i sitt mejl helt inriktad på att ställa Gunnar Bergh till svars för att han brutit hennes förtroende. Under sådana förhållanden får det anses uppenbart att hon inte var likgiltig inför att mejlet skulle tolkas på ett annat sätt än det avsedda.

Av det ovan angivna framgår att Christina Thomsen Thörnqvist inte omfattas av den personkrets som krävs för brott mot tryckfrihetsförordningens och yttrandefrihetsgrundlagens efterforskningsförbud; att hon inte agerat i rollen av prefekt för FLoV; samt att hon saknat uppsåt i förhållande till att hon genom sitt mejl teoretiskt skulle kunna få vetskap om vem som kontaktat Göteborgs-Posten. Att Christina Thomsen Thörnqvist inte omfattats av personkretsen, agerat i en annan roll än prefekt, samt saknat tillbörligt uppsåt innebär att hovrätten ska meddela ändringsdispens och ogilla åtalet.

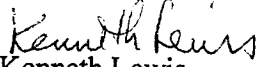
Efterforskningsförbud är en viktig del av skyddet för den fria pressen, tillika allmänhetens rätt att få information, vilket är en grundpelare i det demokratiska samhället. Det finns på grund av detta ett stort behov av vägledande avgöranden avseende förbudet. Trots det stora behovet av vägledning har prejudikatbildningen varit mycket sparsam. Det i stort sett enda avgörande är NJA 2001 s. 673, där åtalet kom att ogillas på grund av bristande bevisning. I målet hade hovrätten ogillat åtalet med hänsyn till att den tilltalade inte tillhörde den s.k. personkretsen, eller i vart fall hade agerat i en annan roll. Med hänsyn till att Högsta domstolen ogillade åtalet på grund av bristande bevisning kom rättsfallet dessvärre inte att belysa den avgörande prejudikatfrågan. Enligt doktrin och underrättspraxis kan en person, som ovan nämnts, agera i olika roller (se t.ex. Hovrätten över Skåne och Blekinges dom av den 24 oktober 2016 i mål nr B 412-16, JK 1993 B.7 samt JK, beslut av den 12 april 2006 i dnr 2597-06-31). Att det förhåller sig på detta sätt har dock ifrågasatts i doktrin, se t.ex. Thomas Bull, Klargöranden och nya frågetecken kring efterforskningsförbudet i 3 kap. 4 § TF, JT 2002-03 s. 128-139 och där anförda källor. Med hänsyn till vikten av efterforskningsförbudet, avsaknaden av vägledande avgöranden, och den osäkerhet som uttrycks finns det ett stort behov av vägledande avgöranden, vilket innebär att hovrätten även på denna grund ska meddela prövningstillstånd.

BEVISNING M.M.

Christina Thomsen Thörnqvist åberopar förhör med sig själv genom uppspelning av ljud- och bildupptagningen från tingsrätten, samt i övrigt den bevisning som Christina Thomsen Thörnqvist åberopat vid tingsrätten.

Fullmakt samt kostnadsräkning bifogas.

Som ovan

Kenneth Lewis